

Sorg og krise

Handleplan ved Skilsmisse, sygdom og dødsfald

”Det er omsorg i praksis, når et barn føler sig set, hørt og forstået ”

Læsø Børnehus

Indholdsfortegnelse

Side 3	Børnehavens målsætning
Side 4	Forord
Side 5	Omsorgshandleplan - skilsmisse
Side 6-7	Omsorgsplan – et barn dør
Side 8-9	Omsorgsplan – et barn mister sine nærmeste
Side 10	Omsorgsplan – alvorlig sygdom /dødsfald blandt personalet
Side 11	Dødsfald eller alvorlig ulykke i børnehaven
Side 12	Plan over de praktiske opgaver i henhold til side
Side 13	Brev til forældrene

BØRNEHUSETS MÅLSÆTNING

I forbindelse med sorg og krise vil vi tilstræbe at give barnet i børnehuset den fornødne omsorg, støtte og forståelse, samtidig med, at vi vil samarbejde med forældrene og være loyale overfor familiens konkrete situation.

*At støtte et barn i sorg kræver ikke, at du er overmenneske,
blot at du er medmenneske.*

Når der er krise i familien, er børnene altid små barometre, da virkeligheden aldrig kan skjules for dem

At børn rammes af sorg, kan ingen umiddelbart forhindre

Børn er gode til at gå ind og ud af sorgen og i perioder kan de helt fortrænge den

Men som voksen har vi alle et ansvar for, at ingen børn lades alene med deres sorg

Mange voksne er ikke parate til at forholde sig til den sorg, som de møder hos børn, som mister

Det er ikke en opgave, som den enkelte medarbejder må stå alene med, derfor er det vigtigt at lave et samarbejdsteam

Hvis du selv er i en krise eller i færd med et sorgarbejde, er det yderst vigtigt, at du siger fra og overlader opgaven til dine kollegaer

HANDLEPLAN

Skilsmisse

Oplysninger vedrørende forældres skilsmisse kan komme fra forældrene, barnet eller andre.

Kommer oplysningerne fra enten forældrene eller barnet, aftales der, så hurtigt det er muligt, et møde mellem forældrene og børnehuset.

Kommer oplysningerne udefra, skærpes opmærksomheden på barnet med henblik på oplysninger eller signaler, og først når man har indtryk af, at det er et problem for barnet kontaktes forældrene for et møde.

Det bør tilstræbes, at begge forældre er til stede ved mødet sammen med to medarbejdere.

Der skal søges oplysninger om:

- Barnets bopæl
- Forældremyndighedsindehaver (ne)
- Samkvemsaftaler

Hvis der er uenighed mellem forældrene om rettighederne til barnet, er det vigtigt at vide, at forældrene er lige stillet, indtil der er truffet en afgørelse i statsamtet.

Det er ikke juridisk gældende, hvis børnehusets medarbejdere træffer aftaler med den ene part.

På mødet skal der lægges en plan for:

- Hvem er kontaktperson (Denne sørger for formidling til det øvrige personale)
- Hvordan kan vi samarbejde, for at hjælpe barnet optimalt
- Hvordan skal kontakt og informering foregå mellem børnehuset og forældrene
- Gensidig dialog om barnets ve og vel

Husk at opfordre forældrene til fortsat at informere hinanden om de relevante oplysninger vedrørende barnet.

Hvis forældre har fælles forældremyndighed, er det op til børnehusets medarbejdere, at sørge for, at alle relevante oplysninger om barnet kommer ud til begge forældre.

HANDLEPLAN

Et barn dør

Ventet dødsfald

Under sygdomsforløbet holdes der tæt kontakt med familien og to medarbejdere vælges som kontaktpersoner for den berørte familie.

Der aftales samtaler efter behov og gerne som hjemmebesøg.

Vi skal lytte meget til familien og spørge ind til, hvordan vi bedst kan støtte barnet / familie.

Der skal skabes enighed mellem børnehusets medarbejdere og familien om, hvor meget barnet skal vide, og på hvilken måde informationerne skal gives.

Ligeledes er det vigtigt at få oplysninger af familien om, hvad de fortæller barnet om døden og det efterfølgende.

Efter aftale med barnets forældre bliver børnene løbende orienteret om det syge barn.

I børnehuset skal vi sørge for at bøgerne om sygdom / død er let tilgængelige for børnene, så de kan læses højt efter behov.

Bøgerne bør også oplæses jævnligt i børnegruppen, selv om emnet ikke er aktuelt.

Hvis barnet er fraværende fra institutionen i længere tid besøger kontaktpersonerne barnet i hjemmet eller på sygehuset.

Venner fra børnehuset kan tages med efter vurdering i det enkelte tilfælde og efter aftale med forældrene.

Vi vil jævnligt sende billeder, tegninger og breve til det syge barn.

Personalet skal sørge for at få støtte og hjælp hos fagfolk (psykolog m.v.) i det omfang, den enkelte eller alle har behov for det.

Ved dødsfaldet

Når dødsfaldet er sket sørger ledelsesteamet for at alle medarbejdere får ens informationer, og der sendes en buket hjem til den afdødes familie.

I børnehuset samler personalet alle børnene. I korte og letforståelige vendinger fortæller vi børnene, hvad der er sket, og sammen går vi ud og hejser flaget på halvt.

Derefter går alle tilbage i huset, fordeler sig i to grupper, hvor man tænder lys et og synger en sang vi ved barnet holdt af.

Måske er det nu, at vi taler om at være ked af det, at savne og sørge - måske er det på et senere tidspunkt i løbet af dagen.

Hvis barnets søskende er i institutionen denne dag, inddrages de i forberedelserne til samlingen. Hvis de ikke er i der, holdes der en ekstra samling på stuen, når de er tilbage. Det er vigtigt at søskende efter alder og behov er med til at fortælle de andre børn om dødsfaldet.

Alle børnene får et brev med hjem om dødsfaldet – se bilag side 13
Informationerne gives efter aftale og med respekt for familiens ønsker.

Begravelsen

2 - 3 medarbejdere deltager i begravelsen og der sendes en buket med bånd fra børn og voksne i børnehaven.

Tiden efter

I børnehuset skal opmærksomheden være skærpet omkring søskendes reaktioner og behov for hjælp, og personalet/kontaktpersonen tager initiativ til, at der jævnligt tales med familien om det døde barn og forløbet omkring dødsfaldet.

Opmærksomheden skal ligeledes være skærpet omkring de øvrige børnehavebørns reaktioner og behov for hjælp.

Efter behov besøges kirkegård og gravsted.

HANDLEPLAN

Et barn mister en af sine nærmeste (far – mor – søskende)

Ventet dødsfald

Under sygdomsforløbet holdes der tæt kontakt med familien og to medarbejdere vælges som kontaktpersoner for den berørte familie.

Der aftales samtaler efter behov og eventuelt som hjemmebesøg.

Vi skal lytte meget til familien og spørge ind til, hvordan vi bedst kan støtte barnet / familien.

Der skal skabes enighed mellem børnehusets medarbejdere og familien om, hvor meget barnet skal vide, og på hvilken måde informationerne skal gives.

Ligeledes er det vigtigt at få oplysninger af familien om, hvad de fortæller barnet om døden og det efterfølgende.

I børnehuset skal vi sørge for at bøgerne om sygdom /død er let tilgængelige for børnene, så de kan læses højt efter behov.

Bøgerne bør også oplæses jævnligt i børnegruppen selv om emnet ikke er aktuelt.

Personalet skal sørge for at søge støtte og hjælp hos fagfolk (psykolog m.v.) i det omfang, den enkelte eller alle har behov for det.

Ved dødsfaldet

Når dødsfaldet er sket sørger ledelsesteamet for at alle medarbejdere får ens informationer og der sendes en buket hjem til den afdødes familie.

I børnehuset samler personalet alle børnene. I korte og letforståelige vendinger fortæller vi børnene, hvad der er sket, og sammen går vi ud og hejser flaget på halvt.

Derefter går alle tilbage i huset, fordeler sig i to grupper, hvor man tænder lys og synger sangen: Lille Peter Edderkop.

Måske er det nu, at vi taler om at være ked af det, at savne og sørge - måske er det på et senere tidspunkt i løbet af dagen.

Hvis det berørte barn er i institutionen denne dag, inddrages det i forberedelserne til samlingen. Hvis barnet ikke er der, holdes der en ekstra samling på stuen, når barnet er tilbage igen, hvor der tales om dødsfaldet.

Alle børnene får et brev med hjem om dødsfaldet – se bilag side 13

Informationerne gives efter aftale og med respekt for familiens ønsker.

Børnehuset skal have navn, adresse og telefonnummer på de personer, som afhenter barnet.

Begravelsen

2 - 3 medarbejdere deltager i begravelsen og der sendes en buket fra børn og voksne i børnehuset.

Tiden efter

Personalet tager initiativ til at der jævnligt tales med barnet og familien om den afdøde og forløbet omkring dødsfaldet.

Opmærksomheden skal være skærpet omkring det berørte barns reaktioner og behov for hjælp.

Det er primærpædagogens ansvar, at der hele tiden samarbejdes med familien.

Efter behov besøger man kirkegården og gravstedet.

HANDLEPLAN

Alvorlig sygdom / død blandt personalet

Under sygdom

Det er vigtigt, at vi som kollegaer fastholder kontakten til den syge via besøg, telefonsamtaler og breve.

Det er os, der skal bære ansvaret for at kontakten, også selv om der er afvisninger /urimeligheder fra den sygemeldtes side.

På personalemøder drøftes jævnligt, hvordan vi kan støtte den syge kollega bedst mulig, samt hvordan hverdagen i børnehuset kan fungere med sygdommen

Efter aftale med den sygemeldte bliver forældre og børn underrettet i den form og det omfang, det skønnes nødvendigt.

Ledelsesteamet sørger for, at personalet får den fornødne støtte og hjælp af fagfolk (psykolog m.v.) i det omfang, den enkelte eller alle har behov for.

Ved dødsfaldet

Når dødsfaldet er sket sørger ledelsesteamet for at alle medarbejdere får ens informationer og der sendes en buket hjem til den afdødes familie.

I børnehuset samler personalet alle børnene. I korte og letforståelige vendinger fortæller vi børnene, hvad der er sket, og sammen går vi ud og hejser flaget på halvt.

Derefter går alle tilbage i huset, hvor man tænder lys og synger sangen: Lille Peter edderkop
Måske er det nu, at vi taler om at være ked af det, at savne og sørge - måske er det på et senere tidspunkt i løbet af dagen.

Alle forældrene bliver informeret pr. brev (se bilag side 13), som overrækkes samme dag.
Til fraværende børn bliver brevet sendt.

Begravelsen

Alle de medarbejdere, som ønsker at deltage i begravelsen, skal have mulighed for det. Der sendes en buket med bånd fra børn og voksne i børnehuset.

Tiden efter

Hvis børnene har et behov, vil vi have et foto eller anden personlig ting på stuen af den afdøde og eventuel besøge kirkegården og gravstedet.

HANDLEPLAN

Dødsfald eller alvorlig ulykke i børnehuset

- Der ydes førstehjælp til den forulykkede
- Der tilkaldes en ambulance – tlf. 112
- Kontakt børnehuset – hvis ulykken sker på en tur
- En medarbejder tager med ambulancen
- En medarbejder sørger for orienteringen til det øvrige personale
- Bevar roen og tag vare på de øvrige børn
- Forældrene til det forulykkede barn kontaktes - ved dødsfald er det politiets opgave
- Kommunen kontaktes – kontaktpersonerne er:
Social chef: Lotte Keller Christensen tlf. 21 66 00 81 el.
- Borgmester Tobias Birch Johansen tlf. 51 35 72 22
- Hvis det er nødvendigt kommer kontaktpersonen straks i børnehaven
- Der indkaldes til et forældremøde hvor kommunens repræsentant og evt. en psykolog er til stede
- Lederen skal føre dagbog over hele forløbet, med angivelse af tidspunkter
- Vær opmærksom på, at politiet rutinemæssigt vil komme i børnehaven
- Afvis pressen indtil situationen er under kontrol

PLAN OVER DE PRAKTISKE OPGAVER

I FORBINDELSE MED EN ULYKKE I BØRNEHAVEN

Ledelsesteamet er tovholder for:

- Hvem der informerer de øvrige forældre?
- Hvem der rapporterer skriftligt til forvaltningen?
- Hvem der taler med forældrene til det forulykkede barn?
- Hvem der sørger for psykologhjælp til forældrene og personalet?
- Hvem der har kontakt til pressen?
- Hvem der giver besked til evt. sundhedsplejersken, sagsbehandler, præst eller andre, som kunne tænkes at tage vare på familien?

* * * *

- Sørg for at indkalde ekstra bemanning, så ansvaret for børnepasningen fratages.
- Det er vigtigt, at den enkelte og hele personalegruppen får bearbejdet hændelsen.
- Ingen må være alene med angsten og der skal efter behov være mulighed for psykologhjælp.
- Husk at kontakte egen læge for at få anmeldt ulykken som arbejdsskade i tilfælde af længerevarende fravær.
- Husk at kontakte fagforeningen for at få råd og vejledning i forhold til pressen og de juridiske forhold.

Byrum, den

Til forældrene i Læsø Børnehus.

Børnehuset har fået den triste meddelelse, at, er død.

Det skete

Vi ved endnu ikke, hvornår begravelsen skal finde sted, men vi vil sørge for, at der bliver sendt en buket fra børn og personale.

Vi vil tale med børnene om det, som behovet opstår. Dét at miste kan være en tanke der opstår for første gang hos det enkelte barn og det kan herefter selv blive bange for at miste. Dette er vigtigt at være opmærksom på.

Efter et dødsfald reagerer børn på mange forskellige måder og de kan være påvirket i længere tid. Nogle vil for eksempel ikke snakke om dødsfaldet, og lader som om intet er hændt. Andre græder meget, er rastløse og urolige og har svært ved at koncentrere sig. At få hovedpine eller ondt i maven kan ligeledes være en reaktion.

Vi må derfor i fællesskab være meget opmærksomme og lytte til børnenes signaler og hvis der bliver brug for yderligere oplysninger, eller hvis der er noget, som I ønsker, at vi skal snakke nærmere om, er I meget velkommen til at kontakte Karin.

Med venlig hilsen

Karin Skov Jerup